

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

1245 r./ XIX w.

3. Miejscowość

SULISŁAWICE

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Trzebnica

6. Współrzędne geograficzne

51°18'54"N 17°05'21"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1245 r. Sulislavici, 1410 r. i 1416 r. Weyschaw, 1410 r. Wentstzaw, 1416 r. Wenschaw, l. 1740-1945 Wischawe

Historia wsi:

Być może wieś powstała na miejscu wsi Zulizelavici należącej do Sulisława, wielkorządcy na dworze biskupim. Bardziej prawdopodobnym jest jednak jej położenie na granicy dóbr klasztornych. Sama wieś natomiast należeć miała do biskupa wrocławskiego. W roku 1355 granice zostają potwierdzone i Sulisławice, teraz pod nazwą Wischawe, należą do biskupa. W 1410 r. na terenie wsi zlokalizowany jest folwark, natomiast w roku 1416 biskup uzyskuje przywilej niższego i wyższego sadu nad całą miejscowością wraz ze wspomnianym folwarkiem. W 1608 r. wieś zmienia właściciela, Estera von Luck, który kupuje ją od biskupstwa. W drugiej połowie XVII w. wraca jednak w posiadanie biskupa i odąd stanowi jego dobra stołowe aż do czasu sekularyzacji w 1810 r.. Państwo, ówczesny właściciel ziem, nie znajduje nowego nabywcy i od tego momentu ziemie są dzierzawione, początkowo radcy Bierbach w 1876 r., następnie w 1905 r. Richardowi Merkel, radcy królewskiego z Nowego Dworu. Układ przestrzenny Sulisławic określić można jako osadę folwarczną, z folwarkiem znajdującym się w jego północnej części. Do dzisiejszych czasów zachował się jedynie dom czeladny, natomiast reszta folwarku została gruntownie przebudowana. Po 1945 r. zabudowa osady folwarcznej uległa powiększeniu. Od początku istnienia osada była niewielkich rozmiarów. Największa odnotowana liczba ludności wynosiła 86 osób i przypadała na rok 1837.

Stanowiska AZP:

Brak zlokalizowanych stanowisk AZP w obrębie wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego wsi, zachowanie historycznych zagród, wprowadzanie nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej zabudowy wiejskiej, pozostawienie wolnych od zabudowy stref zatyl, stosowanie tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp.,

Istniejące zagrożenia:

Degradacja układu poprzez wprowadzenie nieprzystającej, współczesnej zabudowy, rozbórka i przetwarzanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów,

Źródła:

Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, Wrocław 1992 r.